

88 گپ

با جائل شین، نویسنده جدیدترین کتاب علمی درباره هوش مصنوعی

شمارادوست دارم مثل یک شیء!

[ترجمه فرشاد رضایی] چرا باید به هوش مصنوعی اهمیت بدهیم؟ قبل از گرفتن کتاب جائل شین با عنوان «شما مانند یک شیء به نظر می‌رسید و من شما را دوست دارم» این مسأله برای من سوال بود. جائل، دانشمند اپتیک و محقق هوش مصنوعی مرا با خود به سفری طنزآمیز و انسان‌دوستانه برد و درباره هوش مصنوعی بسیار به من آموخت. هوش مصنوعی به‌طور دقیق نام‌گذاری شده است؛ این‌گونه نیست که هوش مصنوعی یک روز به اندازه کافی باهوش شود که جای ما را بگیرد، مشکل اینجاست که به اندازه کافی هوشمند نیست تا درحال حاضر به ما کمک کند. جائل شین دکترای مهندسی برق و کارشناسی ارشد فیزیک است. او در ویلاک خود «شگفتی هوش مصنوعی» درباره هوش مصنوعی و روش‌های خنده‌دار و گاه دردسرسازی می‌نویسد که در آن الگوریتم‌ها، داده‌ها را اشتباه می‌گیرند. نام او در مجله تجاری فست کامپانی به‌عنوان یکی از صد فرد خلاق در تجارت ثبت شده است. او سخنران کنفرانس تد ۲۰۱۹ است و کارهایش در نیویورک تایمز، اسلپت، نیویورکر، آتلانتیک، پاپیولر ساینس و نشریات دیگر منتشر شده است. جائل شین در کتاب «شما مانند یک شیء به نظر می‌رسید و من شما را دوست دارم» که اخیراً منتشر شده است، تلاش می‌کند به هر سوالی درباره هوش مصنوعی پاسخ دهد؛ مانند اینکه هوش مصنوعی چگونه کار می‌کند و چرا دنیا را به مکانی عجیب‌تر تبدیل می‌کند. گفت‌وگویی که در ادامه می‌خوانید، گپی با جائل شین درباره موضوع کتابش است.

●●● در ابتدای می‌شود بدانیم هوش مصنوعی چیست؟

خب، مسأله‌ظریفی است، چون معنای هوش مصنوعی می‌تواند بسیار متفاوت باشد. بستگی به شخصی دارد که با او صحبت می‌کنید. مثلاً ممکن است طرف صحبت شما نویسندگان داستان‌های علمی-تخیلی باشند. بعد افرادی که درباره هوش مصنوعی تحقیق می‌کنند و بعد از آن هم عده‌ای که سعی دارند چیزهایی مرتبط با هوش مصنوعی را به فروش برسانند؛ هر کدام تعاریف مختلفی ارائه می‌دهند. بنابراین آنچه در کتابم نوشته‌ام، بر همین اساس است. شروع کردم به نوشتن این کتاب و رفتم به سمت تعاریف.

●●● پس به نظر می‌رسد سوال سختی است. اما چرا باید مراقب باشیم؟ من از هوش مصنوعی برای سیری یا الکسا استفاده می‌کنم، اما از این گذشته، چرا وقتی برنامه‌نویس نیستم یا دنبال یادگیری ماشین نیستم، باید به هوش مصنوعی اهمیت بدهم؟

این یکی از مواردی است که حتی به‌عنوان مصرف‌کننده باید به آن اهمیت داد یا به‌عنوان شخصی که سعی دارد تصمیم بگیرد شرکت یا گروه شما باید از هوش مصنوعی برای چیزی استفاده کند یا خیر. به ما انواع زیادی با عنوان هوش مصنوعی مانند برنامه‌های هوش مصنوعی ارائه می‌دهند که خیلی خوب نیستند یا اصلاً کار نمی‌کنند یا اگر می‌خواهند کار کنند، این کار جانبدارانه صورت می‌گیرد یا ای‌بی‌بی هوش مصنوعی دیگری را به ما می‌دهند که روی سیستم سرفیس مانند هوش مصنوعی است. اما هنگامی که چک می‌کنید، می‌گویید چگونه ممکن است این کار واقعاً ساختار انجام دهد، در حالی که می‌دانم هوش مصنوعی واقعاً قادر به انجام آن نیست. کاری که آنها می‌کنند، معادل‌سازی انسانی در لباس ربات است؛ همان‌طور که در واقع یک ربات کنترل‌کننده این‌گونه است آنها پشت ماجرا کلیک می‌کنند و هوش مصنوعی آنها هم این است! بنابراین منظور من این است که باید به اندازه کافی در مورد هوش مصنوعی آگاهی داشته باشیم تا ببینیم آیا این چیزها به درستی بیرون می‌آیند.

●●● به همین دلیل است که شما این کتاب را برای کمک به دیگران نوشتید؟ از آنجا که برای برنامه‌نویسان نوشته نشده، برای افراد غیرمتخصص نوشته شده است. حداقل برای افرادی مثل من که از خواندن آن لذت بردم و به نظر می‌رسید برای من نوشته شده باشد. بنابراین، آن را نوشتید زیرا این‌گونه به نظر می‌رسید که برای درک هوش مصنوعی در دسترس‌ترین راه است؟

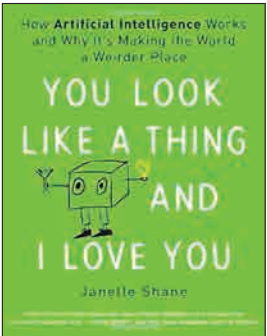
بله، فکر می‌کنم واقعاً مهم است. منظور من این است که به‌عنوان مصرف‌کننده، حتی به‌عنوان رأی‌دهنده درباره هوش مصنوعی که می‌خریم و اینکه چگونه از آن استفاده می‌شود، اظهاراتی داریم. دیدم باید به سوالات از طریق داستان‌پردازی پاسخ دهم. زیرا داستان‌های زیادی درباره هوش مصنوعی وجود داشت، ولی ما هوش‌های مصنوعی آینده را نداریم، مثل آن چیزهایی که در داستان‌هایی که می‌پردازند. اصلاً در مورد هوش‌های مصنوعی که امروز با آنها کار می‌کنیم، چیزهای زیادی وجود ندارد. بنابراین من می‌خواستم کتاب من راهی برای دستیابی به برخی از این داستان‌های مهم در ذهن شما باشد. مثلاً شما عموماً وقتی به هوش مصنوعی فکر می‌کنید، به الگوریتمی که برای مرتب‌کردن لیست اعداد خواسته شده است، فکر می‌کنید، اما از نظر فنی برنامه‌نویسان از آن خواسته‌اند تا خطاهای مرتب‌سازی را از بین ببرد!

●●● پس شما در واقع چقدر اصل عجیب هوش مصنوعی آشنا شدید؛ درست است؟ اینکه خطر هوش مصنوعی این نیست که خیلی هوشمند است، بلکه به اندازه کافی هوشمند نیست و واقعاً مشکل را نمی‌فهمد. اصل بعدی این است که شما می‌خواهید گاهی هوش مصنوعی مسأله را حل کند یا حداقل می‌خواهید تلاش کنید و مقاومت کنید. باید بگویم من اینها را در کتاب‌تان خوانده‌ام.

●●● در آخر آیا راهی برای کمک به هوش مصنوعی برای باهوش‌تر شدن آن وجود دارد؟ چون از خودم می‌پرسم آیا می‌تواند راهی روشن برای درک بهتر پیش پای انسان‌ها قرار دهد. داشتن دقت یا تشخیص لحن یا اینکه چگونه انسان می‌تواند مسأله‌ای را از دیگری تمایز دهد.

بله، راه کمک به هوش مصنوعی برای باهوش‌تر شدن آن در این نوع پروژه‌ها این است که تا جایی که می‌توانی روی آن کار کنی. بنابراین به جای امید داشتن به اینکه هوش مصنوعی شما بتواند نکته‌های ظریف یا مکالمه‌ای آزاد را تشخیص دهد، شاید موارد را محدود کنید تا مشتریان شما بتوانند تنها تعدادی اندک از گزینه‌های متفاوت را انتخاب کنند و اینها همه گزینه‌هایی است که می‌دانید هوش مصنوعی شما قادر است این نوع کارها را انجام دهد و می‌دانید گروه‌هایی هستند که هوش مصنوعی آنها مانند سیری و الکسا است و از آنها در مکانی استفاده می‌کنند که دارای توابع ساخته شده‌ای هستند که می‌توانند از عهده‌آن برآیند. □

برگرفته از سایت برگ‌نم لیدر شپ

صحبت‌های جنجالی میشل ولبک، نویسنده فرانسوی درباره شرایط اخیر جهان

آب پاکی روی دست کرونا!

← این نویسنده پیش از حضور جلیقه زردها، شکل گرفتن آنها را در یکی از زمان‌های پیشگویی کرده بود

آب پاکی روی دست کرونا!

ولبک که از منظر طرفدارانش به‌عنوان پیام‌آور مدرن عصر نهیلیست و فردگرایی شناخته می‌شود، آب پاکی را روی دست کسانی که این بیماری همه‌گیر را یک نقطه عطف احتمالی می‌دانند، ریخته است. ولبک هشدار داد خود قرنطینگی و کار در خانه که امیدمی به ارمغان آورده است «از نظر تکنیکی فشاری برای تسریع روند منزوی و ایزوله‌کردن افراد وارد می‌کند.» با این حال نویسندگان، این دوره‌ای را که بشر آخرین گام‌های خود را برمی‌دارد، با زمان آخرالزمانی او «امکان یک جزیره» مقایسه کرده بودند و او این نویسندگان را مورد تمسخر قرار می‌دهد.

این رمان نویسی که با چانپون لایسس لی، دانشجوی چینی ۳۴ سال جوان‌تر از خود ازدواج کرده است، می‌گوید: «تعریف این داستان خیلی طول نمی‌کشد.» او ادعا می‌کند که حتی شمار تلفات نیز به بهترین صورت ممکن، وضع جهان را همان‌گونه که از قبل می‌شناختیم، بازتاب می‌دهد: «فرانسه بهتر از اسپانیا و ایتالیا از این بحران خارج می‌شود، امانه بهتر از آلمان خیلی تعجب ندارد.»

ولبک همچنین ردیفی از ستاره‌های ادبیات فرانسه را که راجع به بحران صحبت کرده بودند، مسخره کرده است. او می‌گوید: «در رفاه دوران قرنطینه آنها، کنار دریا و آسایش بیلاقی شان هرگز توضیح نمی‌دهند در ساختمانی در پاریس قرنطینه‌اند یا خیر.» با این وجود از اینکه براساس قوانین سختگیرانه دولت فرانسه نمی‌تواند بیشتر از یک کیلومتر از خانه دور شود، شکایت داشت. بدهی است این مسأله باعث شود مردی را که سال گذشته با وجود ابراز علاقه‌مندی به وطن در سری کتاب‌هایش، کسی که بزرگ‌ترین افتخار فرانسه، نشان لژیون دونور را دریافت کرده است، تخریب کنند. در آوریل ۲۰۱۹ بود که به درخواست امانوئل مکرون، رئیس جمهوری فرانسه نشان لژیون دونور به میشل ولبک اهدا شد. او به‌عنوان مردی شصت و چهار ساله که بسیار سیگاری می‌کشد و در یکی از پرخطرترین گروه‌های ابتلا به ویروس کرونا قرار دارد، گفت: «نویسنده به پیاده‌روی نیاز دارد.» او می‌گوید: «تلاش برای نوشتن، اگر امکان پیاده‌روی برای چند ساعت با ریتمی ثابت ندارید، به هیچ‌وجه توصیه نمی‌شود. تنش عصبی انباشته از افکار و تصاویر درحال نوشتن حل نمی‌شود و همچنان در سر پیچاره نویسنده می‌چرخد که اگر دیوانه نشود، به سرعت عصبی می‌شود.»

نویسنده پیشگو

ولبک با رمان‌های نهیلیستی‌اش به شهرت رسید. این رمان‌ها ماجرای مردانی زن ستیز را به تصویر کشیده است که در هستی بدون عشق به دام افتاده‌اند و شقیفته روابط‌گاه به‌گاه خود هستند.

آخرین رمان او «سروتونین» درباره کارمندا افسرده دولت است که فاجعه روستایی فرانسه را کشف می‌کند و از آنجا که میشل ولبک به نوعی جنبش اعتراض‌آمیز جلیقه زردها را در فرانسه پیش‌بینی کرده بود، به فروش کم سابقه‌ای دست یافت.

ولبک را رمان‌نویس آینده فرانسه می‌دانند: نویسنده‌ای که در رمان‌هایش شهرهای ویرانه‌ای را توصیف می‌کند که در انتظار این کشور است.

«سروتونین» نیز به طرز عجیبی به اوضاع و احوال امروز فرانسه شبیه است: کشاورزانی روستایی که جهانی شدن و اتحادیه اروپا زندگی‌شان را بر باد داده است و حالا برای گرفتن حق‌شان به شهرها ریخته‌اند؛ همان جلیقه‌زدها. این رمان نیز خوانندگان را به دل روستای‌های فرانسه می‌برد و همانند آثار قبلی او مملو از اخبار سیاسی و اجتماعی است. ولبک این اثر را قبل از پیدایش جلیقه‌زدهای فرانسه که نماد اعتراضات اخیر در این کشور هستند، نوشته بود، اما او در این اثر جنبش و تظاهرات اخیر فرانسه را پیش‌بینی کرده بود، به نحوی که هیچ سیاستمدار دیگری نتوانسته بود آن را حدس بزند. او همچنین پیش‌بینی کرده است که فرانسه در سال ۲۰۲۲ رئیس‌جمهوری مسلمان انتخاب می‌کند و به‌زودی تابع قانون و شریعت اسلام خواهد شد. این نویسنده با انتشار «تسلیم» نیز در سراسر جهان مخالفان و ستایشگران بسیاری پیدا کرده است. □

برگرفته از نشریه لوبوئن

[ترجمه زهرا نوروزی] میشل ولبک مهم‌ترین نویسنده نسل جدید فرانسه

معمولاً در رمان‌هایش به موضوعات روز که صدر اخبار جهان هستند، می‌پردازد و بسیاری از این موضوعات در فرانسه و اروپا جنجال برانگیزند. او به‌عنوان پیام‌آور مدرن عصر حاضر که پیشگویی‌هایش تاکنون درست از آب درآمده‌اند، بر این باور است که «بعد از کرونا همه چیز دقیقاً مثل قبل خواهد بود.» این نویسنده معاصر فرانسوی که سال ۲۰۱۰ به علت خلق رمان «نقشه و قلمرو» برنده جایزه ادبی معتبر گنکور شد، به دلیل طنز نیشدار و زندانه خود به شهرت رسیده است. آثار او سرشار از دلزدگی و بیزاری از جنبه‌های روزمره زندگی اجتماعی است.

واکنش به یک نامه

میشل ولبک در نامه‌ای که چند هفته پیش در رادیو خوانده شد، ایده «دنیاوی جدید» پس از اپیدمی کرونا را که جهان تحت‌تأثیر آن قرار می‌گیرد، رد می‌کند. افرادی که ایده‌آلیست‌تر هستند، کسانی که در بحران سلامت فعلی، طلوع تغییری قریب‌الوقوع را دیده‌اند، احتمالاً از تجزیه‌وتحلیل میشل ولبک دلسرد خواهند شد. این رمان‌نویس توضیح می‌دهد برخلاف نامه‌ای که چهارم می در کانال رادیویی فرانس اینتر خوانده شد، اعتقادی به ظهور «دنیاوی جدید» پس از اپیدمی کرونا ندارد.

او که ملقب به فرزند شورشی فرانسه است، سال ۱۹۸۵ نخستین اشعار و متون ادبی خود را نوشت و پس از انتشار چندین نوشته پراکنده، سال ۱۹۹۸ با کتاب «ذرات بنیادی» به شهرت جهانی رسید. این کتاب با استقبالی فراوان روبه‌رو شد، در مدتی کوتاه به بیش از ۲۰ زبان ترجمه شد و توسط اسکار رولر، کارگردان آلمانی به فیلم تبدیل شد.

ولبک در مورد دنایا پس از کرونا می‌گوید: «به این نوع گفته‌ها که دیگر هیچ چیز مثل قبل نخواهد بود، ذره‌ای اعتقاد ندارم.» نویسنده «نقشه و قلمرو» می‌گوید: «برعکس، همه چیز دقیقاً همان‌طور خواهد ماند.» نویسنده معاصر فرانسه که آثار او در خارج از کشور بیشتر خوانده شده است، تأکید می‌کند: «اما بعد از قرنطینه در یک دنایا جدید از خواب بیدار نخواهیم شد. همان دنیا خواهد بود، فقط کمی بدتر.» این رمان‌نویس معتقد است نتیجه اصلی اپیدمی ویروس کرونا «تسریع برخی جهش‌های روبه‌رشد» به‌ویژه به سمت «کاهش روابط انسان‌ها» خواهد بود. میشل ولبک همچنین افزود: «اپیدمی کرونا دلایلی فوق‌العاده برای بودن خود در این روند سخت ارائه می‌دهد؛ منسوخ شدن خاصی که به نظر می‌رسد روابط انسانی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد.» و ادامه می‌دهد که «گفتن این حرف همانقدر اشتباه است که بگویم ماتراژدی، مرگ، اندوه و غیره را بار دیگر کشف کردیم.»

مرگ ۲۵ هزار فرانسوی

میشل ولبک در نامه‌اش خطاب به برخی از نویسندگان می‌گوید آنها در خانه‌های ویلاهی خود قرنطینه شده‌اند «در حالی که اپیدمی کووید-۱۹ باعث مرگ نزدیک به ۲۵ هزار نفر در فرانسه شده است.» این نویسنده اشاره می‌کند که «مرگ هرگز به اندازه هفته‌های اخیر مرموز نبوده است.» نویسنده مشهور دو رمان «نقشه و قلمرو» و «تسلیم» می‌گوید: «قریبان در واحدی از آمار تلفات روزانه خلاصه می‌شوند، اضطرابی که میان مردم شیوع پیدا کرده، به اندازه‌ای است که افزایش جمعیت مرده‌ها را در پی دارد و به طرز عجیبی انتزاعی است.» در این هفته‌ها رقم دیگری، یعنی سن بیماران، بسیار مهم خواهد شد. او نیشدازترین افکار خود را برای بیان سرنوشت افراد سالخورده در طول دوره همه‌گیری کرونا که اغلب در خانه‌های سالمندان به تنهایی فوت کرده‌اند، نگه داشته است. او اظهار داشت: «هرگز با چنین وقاحتی روشن و واضح بیان نشده بود که زندگی همه ارزش یکسانی ندارد.» این رمان نویسی می‌پرسد: «تاکی باید این افراد از یک سن خاص به بعد -۷۰، ۷۵، ۸۰ سال به بعد- دوباره احیا شوند و تحت درمان قرار بگیرند؟ انگار که ما از قبل مرده‌ایم.»